

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
 Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин
СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«Міжнародна економічна діяльність України»
 на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 7 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Міжнародний бізнес
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада

Пожар Артем Анатолійович
 к.е.н., доцент
 кафедри міжнародної економіки та
 міжнародних економічних відносин

Контактний телефон	(0532) 50-91-68
Електронна адреса	puet.me@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.memev.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2387

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи теоретичних знань і набуття практичних навичок у сфері міжнародної економічної діяльності України та її регулятивного забезпечення.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання практичних навчальних завдань; доповіді з рефератами, есе та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік
Базові знання	Наявність знань з міжнародної макроекономіки, міжнародної мікроекономіки, міжнародної економіки, основ моделювання в економіці, економічного аналізу в міжнародному бізнесі, конкуренції та конкурентної

	поведінки у міжнародному бізнесі.
Мова викладання	Українська, англійська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • Систематизувувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища. • Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. • Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку. • Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі. • Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. 	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов • Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. • Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях. • Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них. • Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі. • Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків • Здатність оцінювати та здійснювати моніторинг світового ринку праці, визначати зміни попиту та пропозиції робочої сили, тенденції зайнятості, руху та активності міграційних потоків, адаптуватися до них. • Здатність застосовувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин. • Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків. • Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України. 	<p>економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основи МЕД України та її участь у міжнародній торгівельній та інвестиційній діяльності		
Тема 1. Сутність і особливості міжнародної економічної діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Перешкоди ефективної інтеграції України у світогосподарську систему та системні ризики розвитку МЕД 2. Особливості формування міжнародної економічної політики України 3. Рівень та показники

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>відкритості економіки України (Задача)</p> <p>4. Аналіз динаміки основних показників платіжного балансу України за 2019-2020 рр. (Задача)</p> <p>5. Перешкоди ефективної інтеграції України у світогосподарську систему та системні ризики розвитку МЕД (доповідь, дискусія у групі).</p>
Тема 2. Експорт і імпорт товарів	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування</p>	<p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка експортного потенціалу України. 2. Основні структурні компоненти вітчизняного експорту. 3. Основні структурні компоненти вітчизняного імпорту. 4. Регіональні пріоритети розвитку зовнішньоторговельних зв'язків України. <p>2) Мозковий штурм на тему «Формування оптимальної експортно-імпортної стратегії України: проблеми та перспективи».</p> <p>3) Практична робота. Передбачає роботу в комп'ютерному класі з програмним комплексом MD Office під керівництвом викладача. Заняття має тренувальний характер і передбачають</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		виконання розрахункових робіт – вирішення конкретних завдань щодо визначення митної вартості товарів.
Тема 3. Особливості міжнародної торгівлі послугами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування.	<p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою::</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція природи і характеру послуг. 2. Особливості формування ринку послуг в Україні. 3. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму. 4. Розвиток міжнародного туризму в Україні. <p>2) Ділова гра. Студенти групи поділяються на дві команди і отримують завдання за тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Страхування в міжнародній економічній діяльності України. - Україна в міжнародних туристичних операціях.
Тема 4. Міжнародні інвестиційні відносини України	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль приватизації в процесах залучення іноземних інвестицій в економіку України. 2. Спільні підприємства як форма міжнародної господарської діяльності. 3. Форми транснаціоналізації господарської діяльності. 4. Міжнародна природа господарської діяльності

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>транснаціональних корпорацій (ТНК). 5. Наслідки господарсько-інвестиційної діяльності ТНК в Україні.</p>
<p>Модуль 2. Україна в процесах інтернаціоналізації: міграції робочої сили, валютно-фінансових відносинах, інноваційній діяльності та інтеграційних процесах</p>		
<p>Тема 5. Україна на світових ринках праці та міжнародна трудова міграція</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Розвиток людського ресурсу як ключова передумова формування стратегічних конкурентних переваг країн 2. Глобальні імперативи транснаціоналізації бізнесу у сфері інтелектуальної міграції 3. Міграційна політика в контексті нарощення інноваційної конкурентоспроможності економіки України 2) Робота в малих творчих групах, які готують виступ на тему “Роль міграційного капіталу у забезпеченні соціально-економічного розвитку країни”(на прикладі країн-донорів і країн-реципієнтів). 3) Мозковий штурм на тему: «Виявлення характерних рис української трудової міграції та аналіз способів надходження міграційного капіталу в Україну».</p>
<p>Тема 6. Міжнародний</p>	<p>Відвідування занять;</p>	<p>1) Презентація та захист</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
трансфер технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування	<p>доповіді за наступною тематикою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економіко-соціальні наслідки розвитку світового ринку технологій. 2. Форми науково-технічного регулювання у відкритій економіці. 2) Робота в малих творчих групах над питанням: «Участь України в сучасних проектах МНТС» (кожна група наводить свій приклад сучасного діючого проекту МНТС обов'язково за участю України). 3. 3) Мозковий штурм на тему: «Інструменти захисту прав інтелектуальної власності: світова практика та реалії України»
Тема 7. Міжнародні валютно-кредитні відносини України	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансово-кредитна відкритість держав з трансформаційною економікою. 2. Проблема стабільності гривні. 3. Механізм збалансування платіжного балансу України. 4. Особливості зовнішньої заборгованості України. 5. Шляхи вирішення боргової проблеми в Україні.
Тема 8. Україна в світових	Відвідування занять; захист домашнього	Презентація та захист доповіді за наступною

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
інтеграційних процесах	завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота	тематикою: 1. Вплив інтеграції на соціально-економічний розвиток країн-учасниць. 2. Світове співвідношення інтеграційних та дезінтеграційних процесів. 3. Характер відносин між регіональними угрупованнями в глобальній економіці. 4. Передумови міжнародної інтеграції України.

Інформаційні джерела

1. Артеменко І.А. Міжнародна економічна діяльність України. Дистанційний курс. – Електронний ресурс. Режим доступу: <https://el.puet.edu.ua/>
2. Бестужева С. Міжнародна економічна діяльність України. Навчальний посібник. Харків : ХНЕУ. 2016. 279 с.
3. Глущенко Я., Черненко Н. Міжнародна економічна діяльність України. Конспект лекцій. Київ : КПІ. 2023. 120 с.
4. Глущенко Я. Міжнародна економічна діяльність України. Самостійна робота студентів, рекомендації та завдання. Київ : КПІ. 2020. 59 с.
5. Мазаракі А., Мельник Т., Гончаренко О. Міжнародна економічна діяльність України. Київ : КНТУ, 2021. 704 с.
6. Маловічко О., Матвеева В., Чернега О. Міжнародна економічна діяльність України. Навчальний посібник. Львів : «Магнолія 2006». 2021. 544 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf.

Положення про запобігання випадків академічного плагиату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>;

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна

освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій
<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravy-la-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>.

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro_apel_pidscontr.pdf.

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції
<https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ
<http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet>.

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

• **Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»
<http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (30 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (30 балів)	50
Разом	100

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни